

Örgütsel Erdemlilik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Erdemlilik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28242>

Özet

Örgütsel Erdemlilik Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması, Erkmen ve Esen (2012) tarafından gerçekleştirilen kapsamlı bir geçerlik ve güvenirlik çalışmasıdır. Bu çalışmada, ölçeğin Türk kültürü bağlamında psikometrik özelliklerini incelemeyi amaçlanmıştır. Orijinal ölçek beş boyuttan oluşmasına rağmen, uyarlama çalışması sonucunda Türk örnekleminde örgütsel erdemliliğin üç temel faktörle (dürüstlük ve bağımlılık, güven ve nezaket, iyimserlik) temsil edildiği belirlenmiştir. Yapılan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonuçları, üç faktörlü yapının kabul edilebilir uyum indeksleri sergileyerek ölçeğin geçerli olduğunu göstermiştir. Ölçek, toplam 15 maddeden oluşmakta ve 6'lı Likert Ölçeği formatında derecelendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Erdemlilik, Ölçek Uyarlanması, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Kurumsal Psikoloji, İletme

Yazarlar

Turhan Erkmen, Ece Esen

Amaç

Ölçeğin temel amacı, örgütsel erdemliliği ölçmek için kullanılan orijinal enstrümanın Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik özelliklerini tespit ederek Türkçe konuşan popülasyonlarda kullanılabilirliğini sağlamaktır. Bu uyarlama çalışması, yalnızca dilsel çeviri ile sınırlı kalmaması, aynı zamanda kültürel farklılıkların boyut yapısı üzerindeki etkilerini de araştırmaktır.

Uyarlanan ölçek, organizasyonel davranış ve pozitif psikoloji alanlarında çalışılan araştırmacılara, işletmelerdeki **erdemli davranışlar** ve **pozitif örgütsel iklimin** düzeyini ölçmek için sağlam bir araç sunmayı hedeflemektedir.

Yapı

Ölçek, çalışanlar ve kurumların sergilediği **erdemli davranışlar** ve pozitif psikolojik kapasiteleri ölçen Örgütsel Erdemlilik yapısını değerlendirilmektedir. Orijinal ölçekteki beş boyut, Türk kültürüne uyarlama sürecinde üç ana boyutta birleşmiştir.

Dürüstlük ve Bağımlılık: Bireylerin ve kurumun dürüstlük ve doğruluk değerlerine bağlılığı, aynı zamanda hataların affetme ve esneklik gösterme kapasitesini ifade eder.

Güven ve Nezaket: Çalışanlar arasındaki karşılıklı güven duygusunu ve iletişimde nazik,

saygı? bir tutum sergilemeyi kapsar.

Şyimserlik: Kurumun ve çalışanların geleceğe yönelik pozitif beklentilere sahip olması ve zorluklar karşısında umutlu kalması durumunu ölçer.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerli?i, hem **Açıklayıcı (Keşfedici) Faktör Analizi (AFA)** hem de **Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullanılarak detaylı bir şekilde incelenmiştir. AFA sonucunda, orijinal ölçekten farklı olarak üç faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır. Bu durum, Türk kültüründe erdemliliğin boyutlarının farklı bir şekilde algılandığını ve bazı boyutların (örneğin dürüstlük ve bağımlılık) iç içe geçtiğini göstermiştir.

DFA, bu üç boyutlu yapıyı temel alarak gerçekleştirilmiştir. Modelin kabul edilebilir bir uyum sergilediğini göstermek amacıyla bir dizi uyum indeksi (Uyum Şyiliği İndeksi, Düzeltilmiş Uyum Şyiliği İndeksi, Karşılaştırmalı Uyum İndeksi ve Hata Terimlerinin Kareköklerinin Ortalaması - RMSEA) incelenmiştir. RMSEA değeri 0,05'ten düşük olan bir model kabul edilebilir aralıkta bulunmuştur. Bu bulgular, üç faktörlü modelin AFA sonuçlarını desteklediğini ve ölçeğin Türk popülasyonu için geçerli bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, **İç Tutarlılık** katsayıları ile hesaplanmasi yoluyla yapılmıştır. Örgütsel erdemliliğin genel iç tutarlılık değeri **0,944** olarak saptanmıştır ki bu, sosyal bilimlerde kabul edilen 0,60 eşik değerinin oldukça üzerindedir.

Faktör bazındaki **İç Tutarlılık** değerleri de son derece yüksektir: Birinci faktör için 0,927; ikinci faktör için 0,869; ve üçüncü faktör için 0,819 olarak belirlenmiştir. Bu yüksek katsayılar, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm sağladığını ve araştırmacılar için uygun olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasında uygulanan **Faktör Analizi (AFA ve DFA)**, Türk kültürel bağlamının orijinal ölçeğin yapısı üzerindeki etkilerini açıkça ortaya koymuştur. Orijinal ölçek beş boyuta sahipken, AFA sonucunda 15 madde üç ana faktör altında toplanmıştır: Dürüstlük ve Bağımlılık, Güven ve Nezaket, Şyimserlik.

Araştırmacılar, bu boyut birleşmelerini, Türk cevaplayıcıların dürüstlük ve güven gibi kavramları, hataları affetme ve bağışlama ile benzer veya yakın ifadeler olarak yorumlamasına bağışlamaktadır. Örneğin, dürüstlük ve bağımlılık boyutlarının birleşmesi, kültürel yorumlamanın bir sonucu olarak değerlendirilmiştir. DFA sonuçları, kurulan bu üç faktörlü

yapının istatistiksel olarak uygunluğunu teyit etmiştir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama

Format: 15 madde, 6'li Likert Ölçeği

Language Available: Türkçe

Population Group: Çalışanlar, Örgüt Üyeleri

Age Group: Belirtilmemiştir (Genellikle yetişkin çalışan popülasyonu)

Population Details: Türkiye'deki çalışanlar (Uyarlama çalışmasında kullanılan örneklem)

Test Methodology: Kişinin kendi beyanına dayalı ölçüm (Self-report)

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Davranış, Psikometri, Cronbach Alfa, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Uyum İndeksleri, Organizasyonel Gelişim

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sağlanmadı

Affiliation Email addresses: terkmen@yildiz.edu.tr

Correspondence Address: Turhan Erkmen (Yıldız Teknik Üniversitesi)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Erkmen ve Esen tarafından 2012 yılında yayımlanan makale ile Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçeğin kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Turhan Erkmen ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Bu ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: orgutsel-erdemlilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Erkmen, T., ve Esen, E.(2012). Örgütsel Erdemlilik Ölçeğinin uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Business and Economics Research Journal* , 3(4), 107-121.

Örgütsel Erdemlilik Ölçeği Maddeleri

Derecelendirme: 6'lı Likert Ölçeği (1= hiç katılmıyorum - 6= tamamen katılıyorum)

Toplam Madde Sayısı: 15 madde

Örnek Madde: 2m: Bu kurumda çalışanlar, iyi olmanın yanında iyi işler yapmaya kendilerini adanmışlardır.

ARABPSYCHOLOGY.COM